

А 2012
33081к

ХАДИС-ҒУРПЫМЫЗ, СУННЕТ-САЛТЫМЫЗ

Шәмшат Әділбаева

А 2012/33081к

ХАДИС – ҒҰРПЫМЫЗ, СҮННЕТ – САЛТЫМЫЗ

Шәмшат Әділбаева

“Издательство АСТ Полиграф” ЖШС, 2011

8001500

МАЗМҰНЫ

Алғы сөз.....	3
Автордан.....	9
Кіріспе. Хадис және сүннет деген не?.....	13
Хадис пен сүннеттің сөздік мағынасы.....	13
Хадис және сүннет сөздерінің терминдік мағынасы.....	14
Хадис пен сүннеттің Ислам дініндегі орны.....	25

I ТАРАУ

ХАДИС ПЕН СҮННЕТТІҢ МҰСЫЛМАНДАР ӨМІРІНДЕГІ МАҢЫЗЫ

Пайғамбарымыздың жасаған түбегейлі өзгерістері.....	30
Жеке тұлғаларға қатысты.....	30
Отбасына қатысты.....	34
Қоғамға қатысты.....	37
Қоғамның қайта қалыптасуы.....	38
Ислам қоғамының ерекшеліктері.....	39
Тайпалық дәстүрден діни өмірге бетбұрыс.....	39
Тәлім-тәрбиедегі реформалары.....	47
Суффа және басқа мектептер.....	48
Ілім мәжілістері.....	50
Әкімшілік басқару жүйесінде.....	51
Құқық саласында.....	54
Халықаралық қатынастар және сыртқы саясат.....	57
Экономика саласында.....	59
Сауда.....	59
Өсімқорлықтың жойылуы.....	62
Әлеуметтік салада.....	64
Зекет.....	64
Садақа.....	66
Өзара жәрдем.....	67
Ардақты елшінің теңдессіз мінез-құлқы.....	69
Сабыр.....	71
Туралық.....	73
Кішіпейілділік.....	75
Баршаны бауырына басқан мейірім.....	76
Құлшылығы мен тақуалығы.....	81
Пайғамбарымыздың отағасылық сипаты.....	82

<i>Пайғамбарымыздың басшылық қасиеті</i>	87
<i>Біқыласы</i>	90
Құран Кәрімнің Пайғамбарымызды өнеге ретінде ұсынуы	94

II ТАРАУ

ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫҢ ТҰРМЫС-ТІРШІЛІГІНДЕГІ ХАДИС ПЕН СҮННЕТТІҢ РӨЛІ

Қазақ хандығына дейінгі кезең	98
<i>Жүсіп Баласағұн және «Құтты білік»</i>	99
<i>Ахмет Йүгінеки және «Ақиқат сыйы»</i>	104
<i>Ахмет Йасауи және «Хикметтер»</i>	108
Қазақ хандығы тұсындағы кезең	112
<i>Халқымыздың Пайғамбарымызға деген сүйіспеншілігі</i> ...	119
<i>Иман – жүректің нұры</i>	128
<i>Намаз – діннің тірегі</i>	131
<i>Зекет – Исламның көпірі</i>	133
<i>Бес парыздың бірі – ораза</i>	135
<i>Неке – салауатты өмірдің шарты</i>	137
<i>Ата-ананың қадірі</i>	139
<i>Дүние-мүлік – қолдың кірі</i>	144
<i>Кісі ақысы – әлеуметке қиянат</i>	149
<i>Жетімдерге қамқорлық</i>	156
<i>Шәһид орны – жұмақта</i>	158
<i>Шапағат</i>	162
<i>Жазмыштан озмыш жоқ</i>	169
<i>Ажал – даусыз</i>	176
<i>Қабір әлемі</i>	181
<i>Қиямет-қайым болғанда</i>	183
<i>Өткінші өмір</i>	186
<i>Дұға</i>	189
<i>Қонақ – үйдің құты</i>	191
<i>Мұсылман – мұсылманға бауыр</i>	193
<i>Жомарттық</i>	195
<i>Өркөкіректік</i>	196
<i>Қазақ өлең-жырларында хадистердің мәтіндерімен қолданылуы</i>	199
<i>Айтыстағы хадис пен сүннет</i>	204

<i>Жазба әдебиеттегі хадис пен сүннет</i>	209
<i>Абайдың «Қара сөздері»</i>	209
<i>Ыбырай Алтынсарин және «Мұсылманшылықтың тұтқасы»</i>	212
<i>Шәкәрім Құдайбердіұлы және «Мұсылмандық шарты»</i>	217
<i>Мақал-мәтелдердегі хадистер</i>	225
<i>Мақал-мәтелге айналған хадистер</i>	227
<i>Хадистердің ойынан туындаған мақал-мәтелдер</i>	231
<i>Наным-сенім, әдет-ғұрыптағы ізгілік</i>	238
Кеңес өкіметі кезеңі	263
Қорытынды	268
Пайдаланылған әдебиеттер	272

Шәмшат Әділбаева

ХАДИС – ҒҰРПЫМЫЗ, СҮННЕТ – САЛТЫМЫЗ

Редакциялаған: Бағашар Құдайберді
Көркемдеуші дизайнер: Бекболат Алтынбекұлы

Пішімі 84x108 1/32
Офсеттік қағаз, офсеттік басылыс.
Шартты б. т. 14,7
Таралымы 25 000. Тапсырыс № 33

“Издательство АСТ Полиграф” ЖШС,
010000, Астана қаласы, Дүкенұлы көшесі, 38.
тел./факс: 30 34 24, 30 33 81
e-mail: kazpi2006@mail.ru

ISBN 978-601-7271-36-7

9 786017 271367